

Віра КМІТЬкандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, грошового обігу та кредиту,
Львівський національний університет імені Івана Франка**Галина ІВАХ**аспірантка кафедри фінансів, грошового обігу та кредиту,
Львівський національний університет імені Івана Франка

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Проаналізовано зарубіжний досвід застосування інструментів податкового регулювання в процесі стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності. Визначено, що основними пільгами, які застосовуються для розвитку інвестиційної діяльності у більшості країн, є: прискорена амортизація, формування неоподатковуваних резервів, інвестиційний податковий кредит, інвестиційна податкова знижка та податкові канікули. Авторами обґрунтовано доцільність використання таких інструментів і в українській практиці.

Ключові слова: корпоративний податок, прискорена амортизація, інвестиційний податковий кредит, інвестиційна податкова знижка, податкові канікули.

Інвестиції є важливою передумовою сталого розвитку будь-якої країни та її економічного зростання у довгостроковому періоді. Необхідною умовою їх впливання є всебічна державна підтримка. Європейські країни активно застосовують різні податкові інструменти задля стимулювання інвестицій. Використання зарубіжного досвіду як джерела практичних знань у сфері податкового регулювання є особливо актуальним для України, яка на сучасному етапі свого розвитку відстає від сусідів.

Проблеми податкового регулювання та податкового стимулювання вже давно стали предметом уваги вітчизняних науковців. Серед вчених, які присвятили свої праці цій проблематиці, доцільно назвати Т. Єфименко, Ю. Іванова, Ю. Колесника, А. Крисоватого, І. Луніну, А. Соколовську, С. Юрія та багатьох інших. У дослідженнях названих авторів розглядається світовий досвід податкового стимулювання і пропонуються окремі рекомендації щодо запровадження різних пільг для вітчизняних підприємств. Разом з тим, не всі аспекти окресленої проблематики належним чином з'ясовані та обґрунтовані, а тому залишаються актуальними і дискусійними.

Метою нашого дослідження є здійснення аналізу податкового досвіду країн Європейського Союзу у сфері корпоративного оподаткування задля визначення найбільш широко застосовуваних інструментів податкового стимулювання та обґрунтування доцільності їхнього використання в Україні.

Кожна країна Євросоюзу встановлює рівень оподаткування відповідно до національних особливостей економіко-інституційного середовища та застосовує інструменти податкового регулювання відповідно до фіскальних традицій та поточної кон'юнктури [1, с. 140].

У нашій роботі проаналізуємо ставки корпоративного податку в кожній з країн Європейського Союзу та визначити, які засоби та методи податкового стимулювання найбільш популярні.

Усі країни Євросоюзу умовно поділимо на 2 групи:

«стара» та «нова» Європа.

Розпочнемо з групи країн ЄС-15.

Австрія поєднує 25% ставку корпоративного податку з вузьким застосуванням інструментарію прискореної амортизації, яка реалізується за допомогою права підприємств на початкове списання частини первісної вартості основних фондів у рік їх придбання залежно від виду активів [2].

До прикладу, для будівель розмір початкового списання дорівнює від 2 до 3% первісної вартості, для автомобілів та нематеріальних активів – 6%, для інших основних фондів – 9%. Залишкова вартість підлягає прямолінійній амортизації. Розмір інвестиційної податкової знижки варіюється: 15% – на витрати підприємств на власні дослідницькі та експериментальні розробки; 25% – на витрати на розробки та поліпшення, пов'язані з винаходами, цінними для національної економіки; 35% – на суму перевищення відповідних витрат над середньо арифметичним рівнем за попередні 3 роки [3, с. 416].

Бельгія запровадила диференційовану ставку корпоративного податку залежно від суми чистого прибутку. Чистий прибуток до € 25000 оподатковується за ставкою 24,25%; €25000-90000 оподатковується за ставкою 31%; €90000-322500 оподатковується за ставкою 34,5%; €322500 і більше оподатковується за ставкою 33%.

Сума інвестиційної знижки теж коливається. Вона становить: 3% – від інвестицій, зроблених з метою заохочення повторного багаторазового використання упаковок напоїв та промислової продукції; 15,5% – «зелених» та енергозберігаючих інвестицій; 22,5% – інвестицій у безпеку пристроїв [2]. Особливістю її застосування є відсутність обмеження щодо періоду її використання.

Прискорена амортизація реалізується за допомогою використання методу зменшеного залишку або комбінування методу зменшеного залишку та прямолінійного; застосування підвищених норм амортизації у випадку використання лінійного методу

(при цьому підвищені норми не можуть бути більшими 40% вартості основних засобів); застосування подвійних річних норм амортизації за прямолінійним методом на територіях, що розвиваються, та для інвестицій в обладнання, інструменти, промислові будівлі; встановлення пільгових норм і термінів використання основних засобів у тих галузях, які визначені як пріоритетні (річна ставка амортизації основних фондів у науково-дослідній діяльності становить 3 роки) [4, с. 169].

Великобританія поєднує доволі високу ставку корпоративного податку 28% з поміркованою системою інвестиційних податкових пільг. Більшість пільг спрямована на стимулювання інтенсифікації науково-технічного прогресу. Сума інвестиційної знижки становить 100 або 125%. Якщо ж обсяг інвестицій перевищує граничну суму £10000, то інвестиційна знижка може зростати до 150%. Великобританія запровадила знижену ставку податку у 21%, яка застосовується до компанії, прибутки яких не перевищують £300000 [2].

Основним методом податкової амортизації є прямолінійний, хоча в деяких випадках може застосовуватися і метод зменшеного залишку. Як різновиди прискореної амортизації, можуть розглядатися підвищені норми амортизації для окремих груп основних засобів при дотриманні певних умов (у підприємницьких зонах річні норми амортизації комерційних будівель можуть становити 25%, а не 4%) та початкове списання вартості деяких об'єктів основних засобів (40 або 100%) [4, с. 170].

Греція оподатковувала доходи, отримані у 2008 і 2009 рр., за ставкою 25%. Починаючи з 2010 року ставка знижується на один процентний пункт на рік до 2014 року. Зокрема, дохід, отриманий у 2010 році, оподатковується за ставкою 24%, а дохід, отриманий у 2014 році, обкладається за ставкою 20% [2]. Оподаткування Греції передбачає формування неоподатковуваних резервних фондів, використання прискореної амортизації, а також знижених ставок податку і спрощених режимів оподаткування. Податкова амортизація може проводитися за прямолінійним та методом зменшеного залишку, причому при застосуванні останнього ставки амортизації зростають у 3 рази порівняно з прямолінійним. Максимальні норми диференційовані та визначаються щорічно [4, с. 170].

Данія встановила ставку корпоративного податку на рівні 25%, знизивши її у 2007 році з 28%, але не надає особливого значення розбудові системи інвестиційних податкових пільг. Запроваджені нею преференції в оподаткуванні прибутку – прискорена амортизація, знижені ставки, інвестиційні податкові знижки, спрощені режими оподаткування – спрямовані здебільшого на сприяння інтенсифікації науково-технічного прогресу або розвитку певних напрямів підприємництва. Зокрема, інвестиційна податкова знижка у Данії становить 150% витрат на НДДКР, проте обов'язковими умовами її застосування є відповідність останнього напряму діяльності підприємства, погодження з Державною дослідницькою радою та використання у межах граничної суми інвестицій [3, с. 417]. Норма прямолінійної амортизації – 5%, а за методом зменшеного залишку – у межах 25% [4, с. 170]. Проте, якщо термін експлуатації активу не перевищує 3 років, ці обладнання та машини використовуються у НДДКР, то можливе повне списання їх вартості у рік придбання.

Ірландія встановила ставку корпоративного податку на рівні 12,5%. Прискорена амортизація застосовується для енергоефективного обладнання. Капітальні витрати за кваліфікованими науковими дослідженнями підлягають списанню протягом року. Податковий кредит доступний у розмірі 25% витрат на кваліфікаційні розробки та дослідження та витрати на будівництво будівель, споруджених для цих досліджень [2].

Іспанія застосовує 30% ставку. Поряд з нею існує ще сім знижених ставок (до прибутку, що не перевищує €120202.41, для товариств взаємного страхування, кредитних кооперативів та ін.) і одна підвищена (для підприємств з видобутку вуглеводнів) [2]. Ця країна має доволі широку систему податкових знижок і кредитів. Податкові знижки (у розмірі 25%) надаються з метою стимулювання будь-яких інвестицій, а податкові кредити (загальна сума обмежена 35 або 45% податкових зобов'язань з податку на прибуток) – для сприяння інтенсифікації науково-технічного прогресу, створенню нових робочих місць, розвитку окремих галузей економіки і напрямів підприємництва. При застосуванні прямолінійного методу амортизації для кожного з видів встановлено мінімальні і максимальні ставки. Якщо основні засоби вже були в користуванні – ці ставки подвоюються. При застосуванні методу зменшеного залишку передбачено збільшення норми на 50% (якщо термін корисної експлуатації активу менше 5 років); на 100% (якщо термін корисної експлуатації активу менше 8 років) на 150% (якщо термін корисної експлуатації активу більше 8 років) [4, с. 170].

В Італії ставка податку на прибуток становить 27,5%, а серед усіх інвестиційних пільг найбільшого поширення набули інвестиційні податкові знижки. Їх ставки становлять: 10% – для капітальних витрат на дослідження та розробки; 30% – для приросту капітальних витрат у дослідження та розробки порівняно з рівнем інвестицій трьох попередніх податкових періодів, але не більше 20% середнього оподаткованого доходу трьох попередніх періодів; 100% – для витрат на проведення виставок за кордоном, міжнародне співробітництво студентів університетів [3, с. 418].

У Люксембурзі номінальна ставка податку 20% стосується оподаткованого доходу нижче €15000. Якщо ж останній перевищує цю суму, ставка складає 21% [2]. Розмір інвестиційного податкового кредиту варіюється від 2 до 8% річної суми інвестицій у кваліфіковані капітальні активи в сумі, що не перевищує €150000. Використання інвестиційного податкового кредиту обмежено 10 роками без права відшкодування, якщо кредит перевищує податкові зобов'язання. Інвестиційний податковий кредит може розраховуватися на вартість: активів, які амортизуються менше 3 років; активів, отриманих відповідним відокремленим підрозділом; активів, що вже були використані. 100% інвестиційного податкового кредиту застосовується до інвестицій у впровадження нових технологій та засобів виробництва шляхом придбання венчурних сертифікатів. Сума пільги не може перевищувати 30% оподаткованого прибутку [3, с. 424-425].

Норми амортизації за методом зменшення залишкової вартості не можуть перевищувати більш ніж у 3 рази норми амортизації за лінійним методом та не можуть бути більші ніж 30% від вартості активів.

Підвищені норми стосуються обладнання, використовуюваного в наукових та технічних дослідженнях та для інвестицій в охорону довкілля, енергозбереження [4, с. 171].

Нідерланди використовують ставку корпоративного прибутку 25,5%, проте перші €200000 компанії оподатковуються за ставкою 20% [2]. Ця країна за допомогою пільгових механізмів найбільше в Європейському Союзі заохочує інвестиції, пов'язані із запровадженням екологічних технологій, зменшенням споживання енергоресурсів й води. Сума інвестиційної знижки коливається в межах від 15 до 40% суми інвестицій у капітальні активи, спрямовані на збереження довкілля, залежно від об'єктів інвестицій; 13 або 40% витрат на оплату праці у сфері досліджень та розробок; 55% загальних річних витрат на кваліфіковані капітальні вкладення, спрямовані на енергозбереження [4, с. 175].

Німеччина з 1 січня 2008 року застосовує ставку корпоративного податку на рівні 29,8% та широко використовує такий інструментарій інтенсифікації інвестиційних процесів, як прискорена амортизація. Амортизаційна політика заохочує списання значної частки вартості основних фондів вже у перші роки їх експлуатації. Перелік основних фондів, щодо яких можна застосовувати прискорену амортизацію в Німеччині, є найширшим у Євросоюзі [1, с. 153]. Підвищені норми амортизації встановлені для малих та середніх підприємств, а також тих, що здійснюють свою діяльність на «нових» землях. Норми амортизації, що передбачені за прямолінійним методом, можуть бути збільшені платником, але не більше 30%, а період їх застосування обмежений 36 місяцями.

Португалія до прибутку до €12500 застосовує номінальну ставку корпоративного податку 12,5%. Якщо ж прибуток перевищує € 12500 – застосовується 25% ставка. Податкові пільги інвестиційного спрямування надаються переважно за територіальним принципом. Зокрема в автономному районі Азорських островів сума податкового зобов'язання зменшується на 30%, а в автономній області Мадейра номінальні ставки податку становлять 20 і 10%. За певних умов компанії, які працюють у менш розвинених внутрішніх районах, можуть претендувати на пільговий режим у розмірі 15% (протягом перших п'яти років діяльності компанії – 10%) [2]. Метод зменшеного залишку амортизації активів використовується для нових матеріальних активів. Граничне підвищення норм залежить від строку експлуатації: 50% (якщо термін експлуатації менше 5 років); 100% (5-6 років); 150% (більше 6 років). Витрати на НДДКР списуються за річною нормою 33% [4, с. 171].

Фінляндія має ставку корпоративного податку 26% [2], а основним елементом пільгового оподаткування є прискорена амортизація. Податкові преференції інвестиційного спрямування спрямовані здебільшого на судно будівництва і морський транспорт. Матеріальні активи амортизуються методом зменшеного залишку, а нематеріальні – за прямолінійним методом. Прискорена амортизація дозволена для малих та середніх підприємств, які освоюють нову продукцію чи працюють у районах, що розвиваються. Вона передбачає підвищення чинних норм амортизації на 50%. Вартість устаткування, термін корисного використання якого не перевищує 3 роки, підлягає списанню за перший рік після введення в експлуатацію [4, с. 172].

Франція поєднує одну з найвищих в Європейському

Союзі ставку корпоративного податку 33,33% із розгалуженою системою інвестиційних податкових пільг, які надаються як на загальних підставах, так і за принципом зниження податкового навантаження. Загальні пільги передбачають застосування прискореної амортизації, зменшення податку на частину приросту витрат на НДДКР, формування неоподатковуваних резервних фондів. Довгостроковий приріст капіталу повністю звільняється від корпоративного податку з 2008 року; 15% зниженої ставки податку застосовується також до патентних доходів. Ставка податку 15% застосовується до частки прибутку компанії з оборотом менше €7630, але тільки перші € 38120 прибутку можуть отримати вигоду з цієї зниженої частки податку [2].

Часткові пільги надаються у формі податкового кредиту на витрати в галузі досліджень та розвитку – 30% від загальної суми витрат – та податкових канікул для депресивних регіонів, зокрема на заморських територіях (Гваделупа, Французька Гвіана) на 10 років та для інноваційних малих та середніх підприємств, частка фізичних осіб у статутному фонді яких перевищує 50% за умови існування компанії не менш ніж 8 років та не менш ніж 15% частки обсягу інноваційної діяльності у загальних витратах підприємства – на 3 роки [3, с. 411].

Прискорена амортизація передбачає застосування методу зменшеного залишку для нових машин, обладнання, термін експлуатації якого перевищує 3 роки. Повне списання вартості активів у рік їх придбання застосовується до інвестицій у програмне забезпечення, охорону довкілля, енергозбереження, медичне обладнання для досліджень [4, с. 172].

У Швеції ставка корпоративного податку становить 26,3%. Пільги з корпоративного податку мають здебільшого загальний характер і надаються у формі прискореної амортизації окремих груп основних фондів та неоподатковуваних резервних фондів. Ставка податку для інвестиційних трастів підвищена і становить 30% [2]. Прискорена амортизація дозволена для машин та устаткування та передбачає використання методу зменшеного залишку з максимальною нормою 30% від первісної вартості. Активи, корисний термін використання яких не перевищує 3 роки, підлягають списанню у перший рік використання. Для будівель застосовується прямолінійний метод, норма амортизації коливається в межах від 1,5 до 5%.

Що ж до «нової» Європи, то тут маємо таку ситуацію.

Болгарія встановила номінальну ставку корпоративного податку на рівні 10% [2].

Естонія використовує 15% ставку прибуткового податку з широким використанням нульової ставки для сприяння розвитку окремих напрямків підприємницької діяльності.

Ставка податку в Латвії становить 15%. Основними елементами пільгового оподаткування є прискорена амортизація і податковий кредит для малого бізнесу [1, с. 216].

Литва встановила загальну ставку корпоративного податку на рівні 15%. Крім того, застосовуються також знижені ставки для малих підприємств, аграрного сектору і кредитних спілок.

На Кіпрі з 2003 працює ставка корпоративного податку на рівні 10%. Існують окремі податкові пільги для морського транспорту [2].

На Мальті ставка корпоративного податку становить

35%. Розмір інвестиційного податкового кредиту становить 65% річного обсягу інвестицій для малих та середніх підприємств та 50% для інших підприємств. Практикується зменшення оподатковуваного прибутку на величину збитків минулих періодів і витрат інвестиційного характеру, а доходи від приросту капіталу оподатковуються на загальних підставах.

Польща встановила ставку податку на рівні 19% [2].

Румунія оподатковує підприємства за ставкою 16%. Звільняється від оподаткування прибуток, інвестований у виробництво та/або придбання технологічного обладнання і використовуватиметься для отримання оподаткованого доходу. До суми інвестиційної податкової знижки внесено 20% витрат на дослідження та розробки [2].

Словаччина застосовує 19% ставку корпоративного податку. Оподаткування дивідендів скасоване у 2004 році. Інвестиційні стимули застосовуються залежно від регіону, рівня безробіття. Застосування податкових канікул та знижених податкових ставок обмежене. Інвестиційний податковий кредит дорівнює 100% суми інвестицій у нові виробничі потужності, а також на поліпшення на розвиток наявних підприємств. Починаючи з 2010 року, підприємства, які здійснюють інвестиційно-інноваційну діяльність, можуть розраховувати на податкові пільги [2].

Словенія з 2010 року встановила ставку корпоративного податку на рівні 20%. Суб'єкти, які функціонують на території спеціальних економічних зон, оподатковуються за ставкою 10%, а інвестиційні та пенсійні фонди – за нульовою ставкою.

В Угорщині номінальна ставка корпоративного податку складає 19%. Проте, якщо будуть виконані певні умови, то компанія має право використовувати 10% ставку, але тільки до податкової бази, яка не перевищує 50 мільйонів форинтів. Решта прибутку обкладається податком у 19%. Кошти, отримані

підприємством унаслідок пільгового оподаткування, повинні бути використані на інвестиції або зайнятість[2]. Податкові канікули мають право застосовувати венчурні підприємства протягом 6 років, наступних за роком створення [3, с. 411]. Інвестиційна податкова знижка складає 100% суми прямих витрат на фундаментальні та прикладні дослідження та експериментальні розробки. Інвестиційний податковий кредит становить 100% суми кваліфікованих інвестицій, які повинні забезпечувати створення нових або збільшення наявних потужностей. У структурі загальних інвестицій нові мають займати не менше 30%, а на поліпшення може бути спрямовано не більше 20% [3, с. 426].

У Чехії корпоративний податок становить 19%. Інвестиційні й пенсійні фонди оподатковуються за ставкою 5%, а дивіденди – за ставкою 15%. Амортизаційні відрахування для матеріальних активів з терміном корисного використання понад 1 рік поділяються на 6 категорій амортизації (3, 5, 10, 20, 30, 50 років). Є вибір лінійної або прискореної амортизації. Існує також такий інструментарій, як неоподатковуваний резерв. Починаючи з 2000 року підприємства, які здійснили інвестиції на суму не менше 100 мільйонів крон протягом 3 років в обробну промисловість, можуть бути звільнені від податку на прибуток протягом 5 років. Крім того, платник податку може вирахувати зі своєї податкової бази 100% витрат на дослідження і розробки в цьому податковому періоді [2].

Основна базова ставка податку на прибуток підприємств (корпо рацій) у 2012 році в Україні складає 21% об'єкта оподаткування. Передбачається подальше її зниження до досягнення рівня 16% з 1 січня 2014 року [7].

У Європі з другої половини 1990-х років середня ставка корпоративного податку була скорочена з 35,3% в 1995 Р. до 23,1% у 2011 Р. (див. рис. 1).

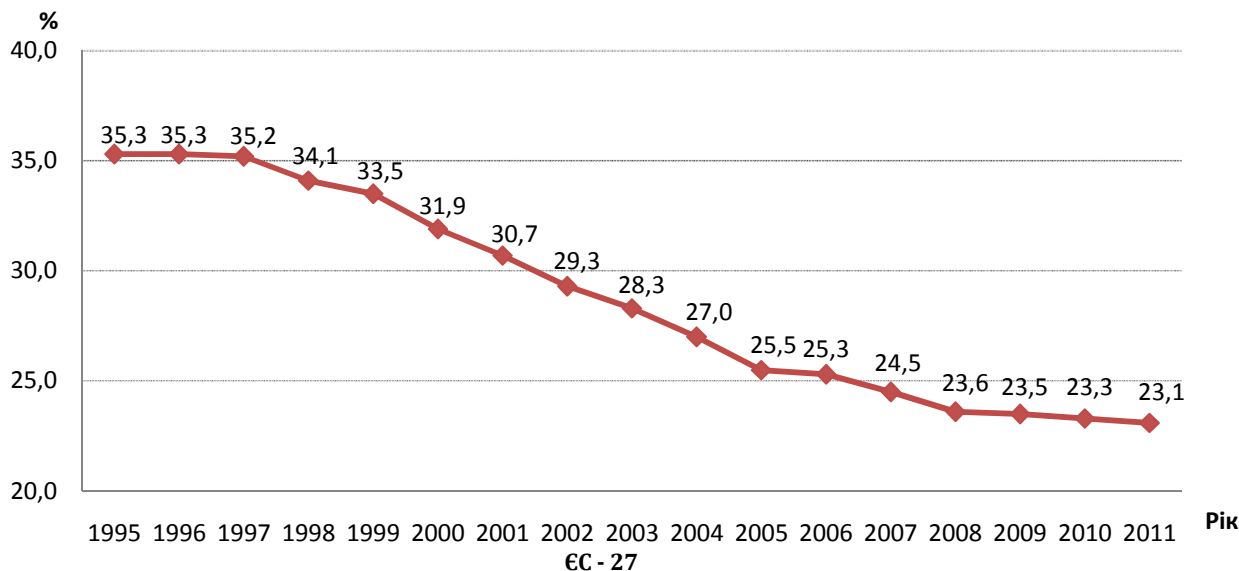


Рис. 1. Динаміка середньої ставки корпоративного податку у країнах ЄС*

* Рисунок сформовано на основі [8, с. 130].

Наголосимо, що тенденція до зниження рівня оподаткування є доволі загальною, оскільки ставки корпоративного податку істотно змінюються в межах Євросоюзу. Так податок на прибуток корпорацій

варіюється від 10% (Болгарія та Кіпр) до 35% (Мальта). Низькі ставки, на нашу думку, характерні для країн із низьким рівнем податкового навантаження, хоча у Данії та Швеції, які характеризуються високим податковим

тиском, ставки цього податку є не набагато вищими середньозваженої величини

Аналіз зарубіжного досвіду підтримки інвестиційно-інноваційної діяльності показав, що до найбільш поширених пільг, які використовуються у країнах ЄС для розвитку інвестиційної діяльності, можна зарахувати: прискорену амортизацію; формування неоподатковуваних резервів; інвестиційний податковий кредит; інвестиційну податкову знижку та податкові канікули.

Одним із популярних методів податкового регулювання інвестиційної діяльності, що використовується в усіх європейських країнах, є прискорена амортизація. Її дія поширюється на інвестиції в окремі види капітальних активів та залежить від регіональної та галузевої спрямованості. Сутність цієї податкової преференції полягає у застосуванні різних способів прискореного списання капітальних витрат.

Проведений аналіз дозволив визначити загальні тенденції використання цієї пільги в країнах Європейського Союзу. Так застосування методу зменшеного залишку часто супроводжується підвищеними нормами амортизації. У деяких країнах передбачене початкове списання із застосуванням додаткової амортизації частини вартості активів у перший рік їх експлуатації або списання повної вартості активу в перший рік експлуатації. Також у практиці прискореної амортизації застосовуються метод суми чисел, підвищення норм амортизації за такими податковими методами як лінійний та зменшеного залишку, можливе комбінування різних методів [5, с. 7].

В економічній літературі виокремлюють такі головні причини послаблення ролі амортизації в Україні [6, с. 146]:

- неадекватність індексації основних засобів;
- тривалі терміни експлуатації основних фондів.

Неоподатковувані резерви інвестиційної спрямованості, що застосовуються в оподаткуванні європейських країн, на жаль, поки що не знайшли використання в українському фіскальному законодавстві. Цей інструментарій доцільно розглядати як перспективний засіб податкового регулювання інвестицій у середньостроковій перспективі.

Першочерговим завданням для розвитку податкового регулювання інвестицій є застосування таких поширених в європейській практиці інструментів, як податкова знижка та податковий кредит [5, с. 7].

Сутність податкового кредиту полягає в зменшенні податкових зобов'язань платника податку на прибуток на частину або на повний розмір витрат, пов'язаних з інвестиційною діяльністю, що дозволяє підприємству зменшити витрати та, як наслідок, збільшити прибуток.

Інвестиційна податкова знижка дозволяє

підприємствам зменшувати оподатковуваний прибуток на частковий або повний обсяг інвестиційних витрат. Особливостями застосування податкового кредиту та знижки є галузева та територіальна спрямованість інвестицій, використання різних пільгових ставок, розміри підприємств, обсяг інвестицій та ін.

Сутність такої пільги, як податкові канікули, полягає в частковому або повному звільненні підприємств від сплати податку на прибуток упродовж встановленого терміну.

Незважаючи на наявність значного арсеналу інструментів податкового стимулювання, інвестиційних процесів, українська податкова система поки що не створює відповідної мотивації у суб'єктів інвестиційної діяльності. Побудова ефективної системи податкового стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності вимагає кардинального перегляду застосовуваних податкових пільг як інструменту інтенсифікації інвестиційних процесів на базі використання світового досвіду.

Використовуючи податкові інструменти для інтенсифікації інвестиційної діяльності, слід пам'ятати про специфічні риси інвестиційної діяльності як об'єкта податкового регулювання, а саме [4, с. 192-193]:

- інвестиційна діяльність - це складний, довготривалий процес, тому засоби її податкової підтримки не можуть обмежуватися інструментами разового характеру;
- динаміка основних показників реалізації інвестиційного проекту свідчить про необхідність зміни інтенсивності державної податкової підтримки на різних етапах життєвого циклу інвестицій;
- обмеженість фінансових ресурсів держави не дозволяє застосовувати податкові преференції до будь-яких інвестицій, тому інструменти податкового стимулювання мають бути зосереджені на тих інвестиціях, які є пріоритетними з позицій національної економіки;
- поряд із первинним існуванням важливе значення має створення заохочувальних умов для реінвестування прибутку, отриманого від інвестиційної діяльності, тому податкова підтримка інвестицій має містити комплекс заходів щодо податкового регулювання корпоративних відносин.

Урахування цих особливостей інвестиційної діяльності як об'єкта податкового регулювання сприятиме ефективному та системному використанню інструментів податкової політики з метою створення сприятливого інвестиційного клімату. Ефективна податкова політика виступає однією з найважливіших умов для економічної стабілізації й переходу до інноваційно-інвестиційної моделі економічного зростання в Україні.

Список літератури

1. Юрій, С. І. *Сучасні тенденції розвитку європейського оподаткування та новітня парадигма податкової політики в Україні [Текст] : монографія / Юрій С. І., Крисоватий А. І., Кошук Т. В. – Тернопіль, 2010. – 289 С.*
2. *Ресурс Європейської комісії «База даних податків в Європі» (Taxes in Europe database) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxinv/*
3. *Проблеми розвитку податкової політики та оподаткування: монографія / За заг. ред. Ю.Б. Іванова. – Харків, 2007. – 445 С.*
4. *Данилишин, Б. М. Державна підтримка та податкове регулювання підприємницької діяльності в Україні [Текст] : монографія / Б. М. Данилишин, О. М. Кондрашов. – Донецьк, 2010. – 296 С.*
5. *Колесник, В. В. Податкове стимулювання розвитку інвестиційної діяльності [Текст] : автореф. дис. на здобуття ступеня канд. ек. наук: спец. 08.00.03 / В.В. Колесник. – Харків, 2008. – 18 С.*
6. *Кузнєцова, А. Я. Фінансове стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності малого і середнього бізнесу в Україні [Текст] : монографія / Кузнєцова А.Я., Возняк Г.В., Дубовик О.В., Тувакова Н.В. – Львів, 2006. – 367 С.*
7. *Податковий кодекс України №2755-VI від 02.12.10р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:*

8. *Taxation trends in the European Union. 2011 Edition* / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-DU-11-001/EN/KS-DU-11-001-EN.PDF/
9. Klemm, A. *Empirical Evidence on the Effects of Tax Incentives* [Text] / A. Klemm, S. Parys. – IMF Working Paper. – 2009. – 25 p.
10. Palomba, G. *Capital Income Taxation and Economic Growth in Open Economies* [Text] / G. Palomba. – IMF Working Paper. – 2004. – 28 p.

РЕЗЮМЕ

Кмить Вера, Ивах Галина

Европейский опыт налогового регулирования развития инвестиционно-инновационной деятельности

В статье проанализирован зарубежный опыт применения инструментов налогового регулирования в процессе стимулирования инвестиционно-инновационной деятельности. Определено, что основными льготами, которые применяются для развития инвестиционной деятельности в большинстве стран, являются: ускоренная амортизация, формирование необлагаемых резервов, инвестиционный налоговый кредит, инвестиционная налоговая скидка и налоговые каникулы. Авторами обоснована целесообразность использования таких инструментов и в украинской практике.

RESUME

Kmit Vira, Ivakh Halyna

The european experience of investment and innovation activity tax adjustment

The foreign experience of different tax regulation tools usage is analysed in the article. Accelerated depreciation, tax-free reserves, investment tax credit, investment tax rebates and tax holidays are determined as that the main benefits, which are used for development of investment activity in the most countries. The application of such instruments in the Ukrainian practice is justified.

Стаття надійшла до редакції 20.10.2012 р.